2077

बेलका नगरपालिकाको लैंगिक संवेदनशिल नीति तथा योजनाको खाका

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

विषय सुचि

१. नगरपालिकाको परिचय

२. लैंगिक नीति तथा योजनाको आवश्यकता र औचित्य

३. नीति तथा योजना निर्माण प्रक्रिया :

४. परिवर्तनको सिद्धान्त

५.बेलका नगरपालिकाको Vision

६. लैंगिक समानताको लागि सोच

७. लैंगिक समानता हासिल गर्ने लक्ष्य

८. नीतिहरु

९. रणनीतिहरु

१०. योजना

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

१.परिचय :

सगरमाथा अञ्चल उदयपुर जिल्लाको पूर्वी सीमानामा रहेको २६०४२'०९" देखि २६०५५'३८" उत्तरी अक्षांशसम्म र ८६०५५'२९" देखि ८७०१०'०६" पूर्वी देशान्तरमा मा अवस्थित साविकका मैनामैनी, कटुञ्जेववला, रामपुर ठोक्सिला र तपेश्वरी गाँउ विकास समितिहरु सम्मिलन भइ स्थानीय तह पुनर्सरचना प्राविधिक सहयोग समितिले सिफारिस गरेको आधारमा मिति २०७३ फाल्गुन २७ गते देखि बेलका नगरपालिकाको रुपमा सञ्चालनमा आएको छ । यस बेलका नगरपालिकाको केन्द्र रामपुर बजारलाई मानी जम्मा ९ (नौ) वटा वडाहरुमा विभाजन गरिएको छ । साविकका ४ वटा गाउ विकास समितिहरु मिलाउदा (२०६८ को जनगणनानुसार) कूल जनसंख्या ४२,३८६ रहेको छ । हाल यसको क्षेत्रफल ३४४.७३ वर्ग कि.मी. रहेको छ, भने यो क्षेत्र भित्री मधेश र महाभारत को करिव आधा आधा भूभाग मिलि वनेको र यस भूभागमा बसाई सराई गरी आउने क्रम तीव्र रहेको हुदाँ यसक्षेत्रमा तीब्र रुपमा बस्ती विस्तार पनि हुने अनुमान गरिएको छ । बेलका नगरपालिकाको पुर्वमा सुनसरी जिल्ला, पश्चिममा उदयपुरको चौदण्डीगढि नगरपालिका , उत्तरमा भोजपुर र खोटाङ्ग जिल्ला पर्दछ भने दक्षिणमा सप्तरी जिल्ला पर्दछ ।

२. लैंगिक नीति तथा योजनाको आवश्यकता र औचित्य

देशमा संघीय संरचना अन्तर्गत तीन तहको सरकार निर्माण भएको छ । संविधान प्रदत्त अधिकारहरु, नेपाल पक्षराष्ट्र भएका मानव अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धिहरूमा निहित प्रतिवद्धता एवं नेपाल सरकारले आत्मसाथ गरेका सुझावहरुका साथै दिगो विकास लक्ष्यलाई स्थानिय करण गर्नु , विकासका योजना एवं बजेट व्यबस्थापनका क्रममा आत्मसाथ गर्नु सबैतहका सरकारको दायित्व हो । राज्यले लिएको "समृद्ध नेपाल सुखि नेपाली " को लक्ष्य प्राप्त गर्ने मूल आधार हो ।

देशको संविधानले विभेदलाई नेपाली नागरिकको समृद्धि, विकाशलाइ प्रभाव पार्ने प्रमुख तत्वको रुपमा आतमसाथ गदै समानताको अधिकारलाई मौलिक आधिकारको रुपमा ग्यारेन्टि गरेको छ । लामो समय देखि देशमा जातिय , वर्गिय, लैंगिक, क्षेत्रिय, भाषिक, यौनिकता, शारीरिक क्षमता जस्ता विभिन्न समुहमा विभाजित गर्दै मानिस मानिस बिच र समूह समूह बिचमा विभेद संस्थागत गरिएको छ । तर यि सबै समूह बिच पनि हेर्ने हो भने सबै ठाउँ र समूह बीच महिला र पुरुषका लागि फरक मूल्य मान्यताहरु छन् । फरक दृष्टिकोण स्थापित गराइएको छ , लैंगिक रुपमा विभेद छ व्यक्ति, समाजको मूल्यमान्यताका रुपमा स्थापित भएका छन् । कानूनमा विभेद अन्त्य भएको भनिएता पनि व्यबहारमा रुपान्तरीत गर्न सकिएको छैन ।

कुल जनसंख्याको ५१.५ प्रतिशत महिलालाई सामाजिक मूल्यमान्यताका कारण हेर्ने फरक दृष्टिकोणले हरेक क्षेत्रमा विभेद र हिंसा भोग्नुपर्ने बाध्यता रहेको छ । यो अवस्था रहुन्जेल समृद्ध नेपाल, सुखी नेपालीको परिकल्पना हासिल गर्न सकिंदैन । यो आत्मसाथ गरिएको तथ्य हो । त्यसैले नै संघिय सरकार द्रारा "लैंगिक विभेदको अन्त्य: समृद्ध

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

नेपालको गन्तब्य” भन्ने नारका साथ २०६७ लाई लैंगिक विभेदको अन्त्य गर्ने अभियानमा केन्द्रित गर्ने उद्घोष गरेको छ ।

हिंसाले ब्यक्ति,परिवार परिवार, समुदाय र सिङ्गो राष्ट्रको शारीरिक, मानसिक,सामाजिक, स्वास्थ्य र आर्थिक क्षेत्रमा नकारात्मक प्रभाव पारिरहेको छ । महिला माथिहुने हिंसाले महिलाको शरीरिक, मानसिक, स्वास्थ्यमा असर पार्नुका साथै उक्त महिलालाई हिंसा गर्ने ब्यक्तिलाई, उनका सन्तान एवं परिवारका अन्य सदस्यलाई पनि प्रभाव पर्दछ । त्यसैले झट्ट हेर्दा महिला माथि हुने हिंसा महिलाको समस्याको रुपमा देखिएतापनि यो हरेक ब्यक्ति,परिवार, समाज र राष्ट्रको समस्या हो । राज्यले ठूलो स्रोत हिंसा प्रभावित महिला, बालबालिकाहरुको शारीरिक, मनोबैज्ञानीक, स्वास्थ्य पुनर्स्थापना तथा न्यायिक उपचारकालागि लगानी गर्नु परिरहेकोछ । यो अवस्था रहँदा सम्म मुलुकको कुल उत्पादकत्व क्षमता बृद्धि हुन सक्दैन | यसको नकारात्मक प्रभाव कुल गार्हस्थ उत्पादनमा समेत पर्न जान्छ ।

नेपालको संविधान २०७२ ले मौलिकहकको धारा १६ अनुसार प्रत्येक व्यक्तिलाई सम्मानपूर्वक बाँच्नपाउने धारा १८ (३) ले राज्यले नागरिकहरूका बीच लिंग, जात, जाति धर्म, वर्ण, आर्थिक अवस्था, भाषा, क्षेत्र, वैचारिक आस्था वा यस्तै अन्य कुनै आधारमा भेदभाव गर्न नपाइने, धारा ३८ (१)ले :प्रत्येक महिलालाई लैंगिक भेदभाव विना समान वंशीयहक (३) महिला विरुद्व धार्मिक, सामाजिक, सांस्कृतिक परम्परा, प्रचलन वाअन्य कुनै आधारमा शारीरिक, मानसिक, यौनजन्य, मनोवैज्ञानिक वा अन्यकुनै किसिमको हिंसाजन्य कार्य वा शोषण गर्न नपाइने । त्यस्तो कार्य कानूनबमोजिम दण्डनीय हुनेछ र पीडितलाई कानून बमोजिम क्षतिपूर्ति पाउने हक । (४) राज्यका सबै निकायमा महिलालाई समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तको आधारमा सहभागी हुने हक र धारा ४२ ले सामाजिक न्यायको हकलाई सुनिश्चित गरेको छ ।

त्यसै गरी महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि (CEDAW) कार्यान्वयनका सम्बन्धमा छैठौं राष्ट्रिय प्रतिवेदन माथि CEDAW Committee (2018) ले नेपाल सरकारलाई सार्वजनिक क्षेत्रमा महिलाविरुद्ध हुने प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष विभेद अन्त्य गर्न नीति तर्जुमा गर्नुपर्ने, यौनजन्य हिसांको मुद्दा दर्ताको हद म्याद बढाउनु पर्ने, महिला विरुद्धका परम्परागत र हानिकारक अभ्यासहरूमाथि प्रतिबन्ध लगाई पीडितलाई क्षतिपूर्तिको व्यवस्था गर्नुपर्ने र हानिकारक अभ्यासले पार्ने दुष्प्रभाव बिरुद्ध धर्मगुरु सहित जनचेतनाका लागि ठोस लक्ष्य, रणनीति बिकास गर्नुपर्ने, न्यायमा पहुँच र कानूनी सहायताको जानकारीलाई सुदृढ बनाउनु पर्ने, औपचारिक र अनौपचारिक क्षेत्रमा कार्यरत महिलाको सामाजिक सुरक्षा गर्नुपर्ने, बालविवाह उन्मूलन गर्ने कानूनी व्यवस्था ल्याउनु पर्ने समेत सुझाव दिएको छ । यसका साथै दिगो विकास लक्ष्य अनुरुप सन् २०३० सम्ममा संसारका सबै देशहरु गरिवी अन्त्य, सबैलाई गुण स्तरिय स्वास्थ, शिक्षा, रोजगारी र लैंगिक समानता सुनिश्चित गर्न प्रतिवद्ध छन् ।

समुदायतहमा रहेका विभेदकारी मूल्यमान्यताहरु परिवर्तन नभए सम्म संविधान प्रदत्त समानताको हक पुरा हुन सक्दैन । हचुवाको आधारमा गरिएका महिला हिंसा विरुद्धका जागरण अभियान र केहि कार्यक्रमले मात्र खोजेको उपलब्धि प्राप्त गर्न सकिदैन भन्ने , विसौ वर्ष देखि गरिएका कार्यक्रमको उपलब्धिहरुले हामीलाई सिकाएका छन् ।

यो नीति अनुरुप स्थानिय सरकारले बनाउने नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरूबाट नै व्यक्ति, परिवार तथा समाजको सोच र व्यवहारमा परिवर्तन ल्याउन सकिन्छ भन्ने मान्यता राखिएको छ ।

स्थानिय सरकारले संवैधानिक अधिकार सबै नागरिकले उपभोग गर्न सक्ने वातावरण निर्माण गर्न, राज्यले अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा मानव अधिकार सुनिश्चित गर्न गरेका प्रतिवद्धता र सुझावलाई कार्यान्वयन गर्न , दिगो विकास लक्ष्यको उद्देश्य अनुरुपको उपलब्धि हासिल गर्न , लैगिक समानता कायम गर्न , नगरपालिकामा संचालन गर्ने सबै कार्यक्रम एवं बजेट लैंगिक मैत्रि बनाउँदै लैंगिक उत्तरदायि शासन पद्धतीलाई संस्थागत गर्दै अगाढि बढ्नको लागि लैंगिक सम्वेदनशिल नीति आवश्यक छ भन्ने मान्यता राखी बेलका नगरपालिका द्रारा लैंगिक समानता नीति तथा योजना निर्माण गरिएको छ ।

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

३.लैंगिक संवेदनशिल नीति तथा योजनाको आवश्यकता

- नेपालको संविधान द्रारा प्रद्त्त समानताको अधिकार लगायतका मौलिकहक तथा महिला महासन्धिको समानता सम्बन्धि सिद्धान्तलाई आत्मसाथ गर्दै व्यबहारीक रुपमा स्थानियतह देखि कार्यान्वयन गर्ने आधार तयारगर्न ।
- दिगो विकास लक्ष्य अनुरुप सन् २०३० सम्ममा गरिवीको अन्त्य , सबै प्रकारका विभेदको अन्त्य , सबैकालागि गुणस्तरिय शिक्षा, स्वास्थ,जस्ता आधारभूत अधिकारहरुको सुनिश्चितता गर्न , लैंगिक समानता कायम गर्ने जस्ता लक्ष्यहरु पुरा गर्ने आधार तयार गर्न
- लैङ्गिक उत्तरदायी शासन पद्धतिलाई संस्थागत गर्न ।
- महिला,बालिका र यौनिक अल्पसंख्यकविरूद्ध हुने लैङ्गिक हिंसा अन्त्य गरी सबैका लागि हिंसा रहीत, आत्मसम्मानपूर्ण जीवन यापन गर्न सक्ने वातावरण तयार गर्न ।
- स्थानिय सरकारले क्षमता र आवश्यकताको आधारमा योजनाहरुको प्राथमिकिकरण, योजना तर्जुमा एवं कार्यान्वयन गर्ने आधार तयार गर्न ।

४. लैंगिक नीतिका आधार स्तम्भहरु :

* महिला हिंसा अन्त्यकालागि प्राथमिक रोकथाम /नियन्त्रण शैली
* महिलामाथि हुने हिंसाको प्रमुख कारकको रुपमा सामाजिक लैंगिक विभेद बाट उत्पन्न महिला र पुरुष बिचमा रहेको असमान शक्ति सम्बन्ध एवं हानीकारक परम्परा हो भन्ने कुराको आत्मसात
* शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीमा सबैको समान पहुँच बढाउन नीतिगत ब्यबस्था
* सामाजिक न्याय र समानुपातिक समावेशी सिद्धान्तमा आधारीत
* मानव अधिकार मुखी शैली
* सहकार्य एवं सहभागितामा आधारीत पद्दती

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

५.परिवर्तनको सिद्धान्त :

विद्यमान समस्या

महिला माथि हुने घरेलु हिंसा कुटपिट, , घर निकाला, यौन हिंसा, बलात्कार, मानसिक समस्या, पाठेघर खस्ने समस्या, बोक्सीको आरोप, आत्महत्या, बाल विवाह, बहुविवाह, गर्भवती तथा सुत्केरी अवस्थामा गरिने हिंसा, अपांगता र एकल माहिला माथि गरिने विभेद, छुवाछुत, बंक ब्याबलेन्स र सम्पत्तिमा महिलाको अधिकार नहुनु, विकास निर्माणका कार्यमा महिलाको समान अवसर र सहभागिता नभएको समस्याहरु विद्यमान रहेको, यसबाट महिला तथा बालबालिकाहरू धेरै भन्दा धेरै संख्यामा प्रभावित भएको स्थिति ।

समानुपातिक समावेशि नीति तथा सिद्धान्त अनुरुप विकासको मूल प्रवाहमा पछाडी पारिएको समुह तथा महिलाहरु अपेक्षित रुपमा समाहित हुन नसकेको जसको फलस्वरुप नगरपालिकाको समग्र विकासमा असर पर्नुका साथै महिला तथा बालिकाहरुको नेतृत्व विकास र मानव अधिकार सुनिश्चित गर्न कठिनाई भएको स्थिति ।

कारण :

* विभेद, सामाजिक मूल्य मान्यता, हानीकारक परम्पराका कारण महिलालाई हेर्ने फरक दृष्टिकोण
* महिलाको शरिरलाई जे गर्दा पनि हुन्छ भन्ने मानसिकता
* महिला पुरुष बिच रहेको असमान शक्ति सम्बन्ध
* स्रोतमाथिको असमान पहुँच र नियन्त्रण

रणनीति

- **लैंगिक असमानता, महिला हिंसा र बाल विवाहलाई बढावा दिने सामाजिक मूल्य मान्यता, परम्परागत रुढिवाढि सोचको अन्त्य गर्नअभियान मुलक कार्य समुदाय तह देखि गर्ने ।**
- **लैङ्गिक हिंसा निवारणका लागि घर,पारिवार सुरक्षित बनाउन चेतना अभिबृद्धिका कार्य गर्दै महिलाहरुको आर्थिक सशक्तिकरणका (आय आर्जनको लागि व्यबसायिक सिप विकास तथा सहयोग) गरि आत्मनिर्भर बनाउने) लागि सहजिकरण र सहयोग गर्ने ।**
- **कानूनी अधिकार, सेवा, सुरक्षा तथा सूचनाको अधिकारको सुनिश्चितता गर्ने ।**
- **हिंसा प्रभावितहरुको लागि सहज एवं पहुँचयोग्य सहयोगि संयन्त्रहरुको व्यबस्था गर्ने ।**
- **महिलालाई परिवर्तनका वाहकको रुपमा स्थापित गर्न, सकारात्मक छवि निर्माण गर्न संचार संग सहकार्य गर्ने ।**
- **सरकार, विकास साझेदार, निजी क्षेत्र, नागरीक समाज, विद्यालय, धर्मगुरु, पुरुष, युवा, महिला संजालहरूबीच कार्यगत एकता साझेदारी गर्ने ।**

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

परिणाम

- लैङ्गिक समानता सम्बन्धि नीति, कार्यविधि, आचारसंहिता, योजना निर्माण गरी कार्यान्वयनका लागि पालिकाले आवधिक योजनामा बजेट विनियोजन गरिएको हुनेछ ।
- प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक संरचनाहरु निर्माण गरिएको हुनेछ ।
- महिलाहरु आत्मनिर्भर भएका हुनेछ ।
- लैंगिक उत्तरदायी शासन पद्धतीलाई संस्थागत गरिएको हुनेछ । फलस्वरुप पालिकाको कार्यक्रम र बजेट लैंगिक संवेदनशिल भई महिला तथा बालिकाहरू माथि हुने विभेद, शोषणको अन्त्य भई आत्मसम्मानपूर्ण,सुरक्षित जीवन बाँच्न पाउने वातावरण तयार हुनेछ ।

६. सिद्धान्तहरू:

* सकारात्मक सोच : सकारात्मक सोच भएमा हरेक तह र क्षेत्रमा रुपान्तरण सभंव छ | रुपान्तरण आफै आफै बाट सुरुवात गर्न सकिन्छ भन्ने सिद्धान्तबाट निर्देशित भई यो योजना तयार गरिएको छ ।
* मानव अधिकारको सिद्धान्तलाई अंगिकार : अविभेद (Non-discrimination), समानता (Equity) र कसैलाई पनि पछाडि नपार्ने (leave no one behind)
* शून्य सहनशीलता (Zero tolerance)
* गोपनीयताको अधिकार (Rights to Privacy)
* समान एवं अर्थपूर्ण सहभागिता (equal and Meaningful participation)
* पीडित/प्रभावितको संरक्षण (Security and Protection of the victims/survivors)
* न्यायमा पहुँच बढाउने (Acsess to justics)
* साझेदारिता र सहकार्य (Partnership and collaboration)

७. लैंगिक संवेदनशिल नीति तथा योजना निर्माण प्रक्रिया

- नगरपालिकाका प्रमुख, उपप्रमुख, कार्यपालिका सदस्य लगाएत वडा सदस्यहरु तथा कर्मचारीहरुको सहभागितामा सहभागितात्मक रुपले सम्पन्न गोष्ठि, विभिन्न चरणमा सम्पन्न बैठक तथा परामर्श ,
- नगरपालिका नर्वाचित महिला सदस्य, अधिकारको क्षेत्रमा प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रुपमा क्रियाशिल महिलाहरु संग गरिएको अभिमुखिकरणमा प्राप्त सुझावहरु,
- विगतमा लैंगिक नीतिको आवश्यकता सम्बनिध गरिएको कार्यशाला बाट प्राप्त निश्कर्ष र अनौपचारीक छलफलमा आएका सुझावहरु,
- राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय तहमा सरकार द्वारा गरिएका मानव अधिकार प्रतिका प्रतिवद्धताहरुको अध्ययन, संघिय एवं प्रादेशिक सरकार द्वारा तयार गरिएएको पाँच वर्षे आवधिक योजना, , दीगो विकास लक्ष्यप्राप्तीका लागि नेपाल सरकार द्वारा तयार गरिएका सुचक , महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मूलन गर्ने महासन्धि कार्यान्वयनका सम्बन्धमा ऋभ्म्ब्ध ऋफ्रष्ततभभ ९द्दण्ज्ञड० ले नेपाल सरकारलाई

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

दिएको सुझाव लगाएतका विभिन्न दस्तावेजहरुको अध्ययन साथै न्यायिक समितिमा र प्रहरीमा रिपोर्टिङ्ग भएका महिला हिंसाको घटनाको विश्लेषण , विभिन्न श्रोत बाट प्राप्त अनुभव एवं ज्ञानलाई समेट्दै यो लैंगिक संवेदनशिल योजनाको खाका तयार गरिएको हो ।

८. लैंगिक समानताको लागि शिद्धिचरण नगरपालिकाको दीर्घकालीन सोच (Vision): **कृषि, वातावरणमैत्री, पर्यटकिय विकाश, गुणस्तरिय प्राविधिक शिक्षा सहितको समानता र सामाजिक न्यायमा आधारीत पहुँचयुक्त, उज्यालो, समृद्ध वेलका ।**

९. लैंगिक समानता हासिल गर्ने लक्ष्य : **सामाजिक, आर्थिक, राजनीतिक अवसरहरुमा महिलाको समान सहभागिता सुनिश्चित गरी लैंगिक समानता कायम गर्न लैंगिक हिंसा अन्त्य र हिंसा प्रभावितले सबै खाले सहयोग प्राप्त गर्ने अधिकार सुनिश्चित गर्ने ।**

१०. उद्देश्यः

१. पछाडिपारिएका समूह्हरुको सामाजिक, आर्थिक तथा राजनैतिक सशक्तिकरणका लागि सहजिकरण गर्दा महिलाको अवस्थालाई विशेष ख्याल गर्दै महिलहरुको समानताको अधिकार सुनिश्चित गन

२. लैंगिकतामा आधिारीत हिंसा, भेदभाव अन्त्य गर्ने

३. महिलाहरुको आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक श्रोत र अवसरमा बृद्धि गर्दै निर्णायकतहमा महिलाको सार्थक र समान पहुँच बढाउने ।

४. आधारभूत अधिकारहरु सुनिश्चित गर्ने आधार तयार गर्दै महिला, बालबालिका, जेष्ठनागरिक , अपांगता भएका ब्यक्तिहरुको (सहभागिता र अधिकार सुनिश्चित गरी) सामाजिक सुरक्षाको ब्यबस्था गर्ने ।

११. नीतिहरु :

- सबै प्रकारको लैंगिक विभेद अन्त्य गरी पालिका भित्रका सबै महिलाले सम्मानीत जीवन जिउन सक्ने वातावरण सुनिश्चित गरिनेछ ।
- लैंगिक समानताको लक्ष्य प्राप्त गर्न लैंगिक उत्तरदायी शासन पद्धतीलाई संस्थागत गरिनेछ ।
- दिगो विकास र आर्थिक समृद्धिकालागि महिलाको समान अवसर, नेतृत्वदायि भूमिकाका साथै विकाशका सम्पूर्ण प्रतिफल र लाभ उपभोगमा महिलाको समान अधिकार सुनिश्चित गर्ने नीतिगत ब्यबस्था गरिनेछ ।
- समाजमा रहेका कुरीतीजन्य तथा हानिकारक परम्परागत अभ्यासहरुका कारण महिला तथा बालिकाहरुले भोग्नु परेका दुर्ब्यबहार तथा हिंसा अन्त्य गर्ने नीतिगत ब्यबस्था गरिनेछ ।
- हिंसा पिडित र प्रभावित महिलाहरुको लागि सहयोगी संयन्त्रको विकास गरिनेछ ।

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

१२.रणनीतिहरु :

- लैंगिक हिंसाविरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गर्दै सामाजिक भेदभाव र बहीष्करण अन्त्यका लागि निरोधात्मक, प्रवर्धनात्मक र संरक्षणात्मक उपायहरू अवलम्बन गर्ने ।
- नीति निर्माण, कार्यक्रम कार्यान्वयनमा महिलाको समानुपातिक अर्थपूर्ण प्रतिनिधित्व सुनिश्चित हुने एवं प्रतिफलमा समान अधिकार लागुहुने नीति अवलम्बन गर्ने ।
- नगरपालिकाले तयार गर्ने **सम्पूर्ण** नीतिगत र कानूनी दस्तावेजहरुलाई लैंगिक संवेदनशिल बनाउनुका साथै महिलाहरु सम्मानित भएर बाँच्न सक्ने आधार तयार गर्ने ।
- कानून निमार्ण गर्ने संयन्त्रहरू र कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूलाई लैङ्गिक संवेदनशिल बनाउन सहजिकरण गर्ने ।
- लैङ्गिक हिंसाका जोखिम कम गर्न समुदायहरूमा वडा सदस्यहरुको अगुवाईमा महिला, युवा तथा निगरानी समूहहरू गठन, सुदृढीकरण तथा परिचालन गर्ने ।
- हानीकारक परम्परागत अभ्यासहरु,विभेदपूर्ण सामाजिक मूल्य मान्यता एवं महिलालाई हेर्ने विभेदपूर्ण दृष्टिकोणको अन्त्य गर्न *"परिवर्तन सम्भव छ आफू बाटै सुरु गरौं"* जस्ता अभियान सञ्चालन गर्ने ।
- लैंगिक तथा समावेशिता सम्बन्धि खण्डीकृत तथ्यांक (Disaggregated data) संकलन, विश्लेषण र नियमित रूपमा अद्यावधिक गर्दै समस्या सम्बोधनको लागि नयाँ रणनीति ,योजना तय गर्ने ।
- नगरपालिकाको योजना तथा कार्यक्रमहरू लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण केन्द्रित गरी तर्जुमा गर्दा स्थानीय सरकारले नगरवासी, संजाल, संस्थाहरु संगको समन्वय र सहकार्यमा काम गर्ने ।
- लैंगिक संवेदनशील बजेट र लैंगिक बजेट परीक्षण प्रणाली अवलम्बन गर्ने ।
- सबै प्रकारका हिंसा न्यूनीकरण गर्न युवा, पुरुष एवं परिवारको नेतृत्वसँगको साझेदारी र सामुहिक परिचालनमा ध्यान दिनुका साथै किशोर-किशोरी, युवा तथा महिलाहरुको सशक्तिकरणका लागि सहजिकरण गर्ने ।
- हाल स्थापित भूमिकामा परिवर्तन ल्याउनसक्ने योजनाहरुको छनौट गरी नयाँ रोजगारीका अवसरहरु सिर्जना गर्ने ।

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

रणनीतिले राखेका लक्ष्यहरु :

१. सहकार्यमा आधारीत नेतृत्व

२. संस्थागत रुपान्तरण

३. सामुदायिक परिवर्तन

४. आवश्यक सहयोग /सहकार्य

५. अभियानको निरन्तरता

१३. गतिविधिहरु

१. सबै प्रकारको लैंगिक विभेद अन्त्य गरी नगरपालिका भित्रका सबै महिलाले सम्मानीत जीवन	- समाजमा विद्यमान सबै प्रकारका लैंगिक हिंसा विरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति अबलम्बन गर्ने । - लैंगिक हिंसा मुक्त न.पा घोषणा गर्न सुचकहरु तयार गर्ने । - लैङ्गिक समानता आचार संहिता निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने । - लैङ्गिकमैत्री शब्द शव्दावलीको प्रयोग गर्ने । - संचार माध्यमहरुमा क्रियाशिल पत्रकारहरुको लैंगिक समानताको दृष्टिकोण बाट क्षमता विकास गर्ने । - सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रका कार्यस्थलमा महिला र बालिका माथि हुने भेदभावजन्य

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

जिउन सक्ने वातावरण सुनिश्चिताका गर्न गरिने क्रियाकलाप ।	व्यवहारलाई निषेध गरी सुरक्षित वातावरण निर्माण गर्ने । - यौन दुर्व्यबहार विरुद्धको कानुनका बारेमा जानकारी गराउने । साथै सार्वजनिक यातायातका सवारी साधनहरु लैंगिक मैत्रि बनाउन ब्यबसायीहरु संग छलफल गर्ने । - महिला अधिकार तथा मानव अधिकारको क्षेत्रमा क्रियाशिल अधिकार कर्मि तथा समुदायका महिलाहरुको प्रत्यक्ष सहभागितामा लैङ्गिक दृष्टिकोणले अत्यावश्यक ठानिएका योजनाहरुलाई प्राथमिकतामा राख्ने । - होटेल, ब्यबसाय संचालकहरूसँग कार्यस्थलमा हुने यौन दूर्व्यवहार नियन्त्रण सम्बन्धी संवाद र अन्तरक्रिया गरी सुरक्षित , मर्यादित तथा सम्मानित कार्यस्थल निर्माण गर्ने । - महिलाहरुलाई आत्मनिर्भर बनाउन सिप क्षमता अभिबृद्धि गर्ने गतिबिधि संचालन गर्ने महिला सशक्तीकरणका लागि टोल वडा देखि नै सोच तथा ब्यबहारमा परिवर्तन गर्ने विभिन्न सुचना तथा शिक्षा मुलक गतिविधिहरु संचालन गर्ने । - मातृमृत्युदर, बाल मृत्युदर घटाउन कार्यक्रम गर्ने साथै सुरक्षित मातृत्व सेवालाई प्रभावकारी बनउन निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा संचालन गर्ने - Birthing centre मा लैंगिक मैत्रि ब्यबस्थापन गर्ने । गर्भवती जाँच गर्न आउँदा श्रीमतीलाई श्रीमान्ले लिएर संगै आउन थप प्रोत्साहन गर्ने , आउँदा जोडिलाई नै संगै राखेर बच्चाको स्याहार कसरी गर्ने अभिमुखिकरण गर्दै ४ पटक सम्म संगै आउने जोडिलाई थप भत्ता दिने स्किम ल्याउन सकिने । - अपाङ्गता भएका महिला माथि हुन सक्ने हिंसाको अन्त्य गर्दै आत्मनिर्भर बनाउन रोजगारी, स्वरोजगारीका अवसर सिर्जना गर्ने । - वर्षको १ पटक पालिका भरीका सक्रीय महिलाहरुको सहभागितामा महिला अधिकारका नयाँ मुद्धाहरुको पहिचान एवं आवश्यकता अनुरुपको क्षमता विकास कार्यक्रम राख्ने । - नव विवाहित जोडि विवाह दर्ता गर्न आउँदा सकारात्मक सम्बन्ध बिस्तारका लागि नगरपालिका बाट परामर्श गर्ने ब्यबस्था मिलाउने । - अनौपचारीक क्षेत्रमा काम गर्ने श्रमिक महिलाहरुलाई पंजिकरण गर्ने तथा सामाजिक सुरक्षाको दायरामा ल्याउने प्रक्रियागत कार्यको थालनी गर्ने । -
२. लैंगिक समानताको लक्ष्य प्राप्त गर्न लैंगिक उत्तरदायी शासन पद्धतीलाई संस्थागत गर्न गर्ने क्रियाकलापहरु ।	- योजना, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रकृयामा समान सहभागितालाई अनिवार्य गर्ने । - नीति निर्माण तथा योजना तर्जुमाको प्रकृयामा संलग्न रहने सबै जनप्रतिनिधि तथा सरोकारवालालाई लैङ्गिक सम्वेदशीलता, लैङ्गिक रुपान्तरण र लैङ्गिक उत्तरदायी प्रकृयाबारे अभिमूखीकरण गर्ने । - नगर आवधिक ५ वर्षे योजना तर्जुमा गर्दा लैंगिक संवेदनशिल बनाउने । - नीतिहरु, कार्यविधि तथा रणनीति तयार गरी (प्रजनन स्वास्थ्य, लैंगिक समानता नीति, सामाजिक सुरक्षा नीति) प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ल्याउने । - पालिका भित्र न्भलमभच ँयअर्बा उभचकयल तोक्ने - नगरपालिकाबाट निर्मित विभिन्न नीति कानून, योजना र कार्यक्रमहरूलाई लैङ्गिक संवेदनशीलता र लैङ्गिक हिंसा निवारणका दृष्टिकोणबाट पुनरावलोकन गरि समायोजनका लागि मापदण्ड तयार गरी लागु गर्ने । - लैंङ्गिक उत्तरदायी शासन पद्धतिलाई परिणाममूखी बनाउन संयन्त्रहरु गठन गर्ने (हरेक टोल विकास संस्थामा लैंगिक सचेतीकरण र अवस्था पहिचानका लागि समिति निर्माण

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

	गर्ने) - लैंगिक हिंसामुक्त नगरका लागि आवश्यक संरचनाहरु (लैगिक हिंसामुक्त समन्वय समिति, अनुगमन समिति जस्ता संरचनाहरु) कार्यविधि मार्फत व्यवस्थित गर्ने । - लैंङ्गिक उत्तरदायी शासन पद्धति कार्यान्वयन भए नभएको जानकारी लिन लैङ्गिक परीक्षण गर्ने पद्धति अपनाउने । - लैंङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरणको लागि बजेट विनियोजन र कार्यान्वयन गर्ने परिपाटि बसाल्न नीतिगत ब्यबस्था गर्ने । - दिगो विकास लक्ष्य अनुसार लैङ्गिक सूचकहरूलाई परिभाषित गरी वर्गीकृत सूचना संकलन, विश्लेषण तथा उपयोग गर्ने प्रणलीको विकास गर्ने । - महिलाहरुको नेतृत्वदायि भूमिकालाई अझ बढि प्रभावकारी बनाउन साझेदार संस्थाहरू मार्फत महिलाका लागि सामाजिक राजनीतिक सशक्तिकरण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने । - नागरिक सहायता कक्षको स्थापना तथा प्रभावकारी ब्यबस्थापन गर्ने । - नगरपालिका भित्रका हरेक हरेक निकाय बाट दिइने सुविधाहरु लैङ्गिकमैत्री बनाउने । - जनप्रतिनिधिहरुको शासकिय क्षमता अभिबृद्धि (लैंगिक शासन पद्धतिलाई ब्यबस्थित गर्न) मा जोड दिने । - नगरपालिका भित्रका सबै संयन्त्रहरु महिला मैत्री बनाउने । (शिशुस्याहार केन्द्र, कर्मचारी भर्ना गर्दा महिलालाई प्राथमिकता) - नगरपालिका भित्र निर्माण गरिने भौतिक संरचनाहरु लैङ्गिकमैत्री (बालबालिका, महिला,अपांगता, जेष्ठ नागरिक मैत्री) बनाउने । - कार्यक्रमहरुको अनुगमन र मुल्यांकन दृष्टिकोण बाट गर्ने ।
३. दिगो विकास र आर्थिक समृद्धिकालागि महिलाको समान अवसर, नेतृत्वदायि भूमिकाका साथै समान प्रतिफल र लाभ उपभोगमा महिलाको अधिकार सुनिश्चिताका लागि गरिने क्रियाकलापहरु ।	- हरेक क्षेत्रमा कम्तीमा ३३ प्रतिशत महिला सहभागीता अनिवार्य गर्ने । (हरेक उपभोक्ता समिति समुह संरचनामा पदाधिकारी सहित अर्थपूर्ण प्रतिनीधित्वको व्यवस्था) - सामुहिक उद्यमी महिला कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गर्ने । महिला उद्यमीहरुले संचालन गरेका उद्योग, ब्यबसायहरुलाई बिशेष प्राथमिकता , अनुदानको ब्यबस्था साथै महिलाको नाममा दर्ता गर्ने उद्योगलाई राजस्वमा बढि छुटगर्ने नीतिको अबलम्बन र महिला उद्यमीद्धारा उत्पादित बस्तुको बजारिकरणका लागि सहजिकरण गर्ने । - रोजगारिका विकल्पहरु पहिचान र स्वरोजगार सम्बन्धि कार्यकमलाई प्रोत्साहन गर्ने । - एकल, बिधवा, तथा आर्थिक रुपले विपन्न (एक्लै परिवार पाल्नुपर्ने) महिलाहरुको सामाजिक सुरक्षा, रोजगारी तथा उद्यम सिर्जना गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिने । - प्राबिधिक तथा अन्य क्षेत्रहरुमा (जस्तै बिद्युत वाएरिङ्, प्लम्बिङ्, सवारी वर्कसप, भवन तथा सडक निर्माणको कार्य) महिला तथा यौनिक अल्पसंख्यकलाई अवसर दिने तथा कार्यगर्ने दुबैलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ । - समान कामको समान ज्यालालाई अनिवार्य गर्ने । - स्थानीय सरकारले गर्ने करार नियुक्ति तथा स्थायी पदपूर्तीमा ५० प्रतिशत महिला (जसमा हिंसा पिडितलाई प्राथमिकता) अनिवार्य गरिनेछ तथा संख्याको आधारमा यौनिक अल्पसंख्यकलाई पनि प्राथमिकता दिने । - नगर प्रहरीमा ५० प्रतिशत महिला प्रहरी रहने गरी नीतिगत ब्यबस्था गर्ने ।

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

	- नीजि संम्पत्तिको स्वामित्व श्रीमान् श्रीमती दुबैको संयुक्त रहने गरी लालपुर्जाको ब्यबस्थालाई अनिवार्य गर्ने । - कृषि , पशुपालन, फलफूल, तरकारी, मौरी पालन लगाएतका ब्यबसायिक क्षेत्रलाई आधुनिकिकरण गर्दै महिलाको सुरक्षित र समान पहुँच बढाउने नीतिगत ब्यबस्था गर्ने । - महिला संलग्न रहने घरेलु कामकाज र हेरचाह कार्यको आर्थिक मूल्य कायम हुने गरी आर्थिक गणना गर्ने कार्यलाई प्रक्रियागत रुपमा स्थानिय सरकाले अगाडि बढाउने । - महिला, दलीत, सिमान्तकृतको लागि छुट्याइएको बजेट सोही समुहको स्तरोन्नती ,सशक्तिकरण, नेतृत्व विकासका लागि खर्च गर्ने । - किशोरीहरुलाई प्राविधिक क्षेत्रमा आउन प्रोत्साहन गर्दै कृषि जेटिए, ग्रामिण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता, स्वास्थ्य क्षेत्रमा छात्रवृत्तिको ब्यबस्था गरी परिचालन गर्ने ।
४. समाजमा रहेका कुरीतीजन्य तथा हानिकारक परम्परागत अभ्यासहरुका कारण महिला तथा बालिकाहरुले भोग्नु परेका दुर्ब्यबहार तथा हिंसा अन्त्य गर्न गरिने क्रियाकलापहरु ।	- कुरीतीजन्य तथा रुढिवादि परम्परा, संस्कार परिवर्तन तथा लैङ्गिक हिंसा अन्त्यका लागि समुदायका अगुवा महिला,पुरुष,युवाहरु बिच अन्तरक्रिया, बहस छलफल चलाउनुका साथै कानूनी शिक्षाका सूचना सामग्री बनाई अनुशिक्षण गर्ने, प्रचारप्रसार गर्ने । - महिला सदस्यहरुको नेतृत्वमा हरेक वडाका टोल टोलमा समूह गठन (महिला, युवा, किशोर किशोरी समूह गठन तथा परिचालन) गरी उनिहरुलाई विषयगत रुपमा तालिम दिई लैङ्गिक भूमिका रूपान्तरण, सोच र ब्यबहारमा परिवर्तनका लागि उनिहरुलाई नै स्वयं जिम्मेवार बनाउँदै परिचालन गर्ने । - शिक्षकहरुलाई तालिम दिई विद्यालयमा लैंगिक विभेद, वाल विवाह, यौन हिंसा तथा यौन दुर्ब्यबहार लगतका विषयमा छात्रछात्राहरुलाई सुसुचित गर्न हप्तामा कम्तीमा एउटा कक्षा अनिवार्य रुपमा लिने ब्यबस्था मिलाउने । - ब्यक्ति, परिवार, धार्मिक गुरु, अगुवा, शिक्षक, युवाहरु, टोल विकास समितिहरुलाई महिला अधिकार , लैंगिक समानताको सवालमा सुसुचित गराउँदै लैंगिक हिंसा न्यूनिकरणमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्न प्रोत्साहन गर्ने । - हिंसा विरुद्ध समूह, समुदाय, न्यायीक समिति, अन्य कानून कार्यान्वयन गर्ने निकायको भूमिकालाई प्रभावकारी बनाउने । - हिंसा नियन्त्रण गर्न कर्तब्यबोध नगर्ने, लापरवाहि गर्ने, पिडकको संरक्षण गर्ने, सबैलाई कानूनी दायराभित्र ल्याउनुका साथै सामाजिक रुपले बहिस्कार गर्ने । - शिक्षक, राजनीतिक दल, नागरिक समाज, प्रहरी, पत्रकार लगाएत सरोकारवाला र स्थानीय सरकारबीच समय समयमा सार्वजनिक वहस एवं सम्वादका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । - सार्वजनिक धार्मिक कार्यक्रमहरुमा महिला पण्डितहरुलाई सम्मान गर्ने । - घरेलु कामकाज, हेरचाह कार्य, अभिभावकीय भूमिका लगाएत पूर्नउत्पादनका क्रियाकलापमा महिला र पुरुषको समान भूमिका दायित्व बोध गराउने गरी प्रर्वद्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गर्ने । (श्रीमन् श्रीमतिलाई संगै राखेर सुसुचित गर्ने) - सबै तहका विद्यालय शिक्षामा लैङ्गिक समानता विषयलाई अनिवार्य समावेश गरी पाठ्यक्रममा परिमार्जन गर्ने । - हरेक विद्यालयमा एउटा इमजेन्सी कोठा (अप्ठेरो पर्दा आराम गर्ने , शौचालय, धारा लैंगिक मैत्री बनाउन अनिवार्य गर्ने । साथै हरेक विद्यालयहरुमा निशुल्क शेनेटरी प्याड उपलब्ध गराउनुका साथै ब्यबस्थापनमा ध्यान दिने । - महिलाहरुको आङ्ग खस्ने तथा प्रसव फिस्टुलाको समस्या सम्बोधनकाा लगि सुचना मुलक

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

	कार्यक्रम सहित हरेक वडामा शिविर संचालन (शिविरको समयमा महिलाहरुको स्वास्थ्यलाई प्रभावपाने तत्व, अधिकारको बारेमा सुचना प्रवाह गर्ने) - किशोरी, गर्भवती र सुत्केरी महिलाको पोषण सम्बन्धि आवश्यकतालाई पुरा गर्ने कार्यक्रम ल्याउने - समाजमा छोरा र छोरीको समान मान्यता स्थापित गर्न छोरी छोरी हुने दम्पतिलाई प्रोत्सान गर्न सम्मान गर्ने । - महिलाको प्रजनन् स्वास्थ्य अधिकारको बारेमा समुदायमा सुसुचित गराउन महिला स्वास्थ्य परामर्श कर्ताको विकास , परिचालन र सेवालाई निरन्तरता दिने । - सामाजिक संजाल, विद्युतिय अपराध ९ क्यअष्ब्ि लभतधयचप, ।बअभ दययप, अथदभच अचष्भ० को बारेमा किशोर, किशोरी, युवा तथा महिलाहरुलाई सुसुचित गर्ने । नगरपालिका सबै वडा स्तरमा के कस्ता विद्यमान हिंसा छन् त्यस बाट के कस्तो असर परिरहेको छ , को बढि जोखिममा छन् लगाएतका सवलमा अध्ययन गरी स्थिति विश्लेषण गर्ने । र सोको आधारमा योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा लाने । -
५. हिंसा पिडित र प्रभावित महिला र वालिकाहरुको लागि सहज एवं पहुँचयुक्त सहयोगी संयन्त्रको विकास गर्न गरिने क्रियाकलापहरु	- न्यायिक समितिलाई सशक्त बनाउँदै ब्यबस्थित इजलाश तयार गर्ने । - मध्यस्थकर्ताहरुमा लैगिक संवेदनशिलता बृद्धिको लागि तालिमको ब्यबस्था गर्ने । - संघिए सरकारकार, प्रदेश सरकारले निर्माण गरेका मापदण्ड र निर्देशिकालाई आधार बनाई स्थानिय सरकाले एकिकृत सेवा संचालनका लागि मापदण्ड र निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने । - उजुरी ब्यबस्थालाई सहज र प्रभावकारी बनाउन हेल्पलाइन फोनको ब्यबस्था गर्ने। - हरेक वडामा मनोविमर्शकर्ताको नीतिगत ब्यबस्था गरी कार्यान्वयन गर्न पहल गर्ने (मनोविमर्शकर्ताको विकास तथा ब्यबस्थापन) - हिंसा पिडित/प्रभावितले निशुल्क कानूनी सेवा संगै सामाजिक न्याय पाउने सहयोगि संयन्त्रको विकास गर्ने । - निशुल्क स्वास्थ्य उपचार - हिंसा पिडित र प्रभावित महिलाहरुको लागि उचित सुरक्षा वासको ब्यबस्था । - हिंसा प्रभावितका लागि आकस्मिक कोष स्थापना र परिचालन - लैंगिक हिंसा सम्बन्धिका घटनालाई समाज मै दवाव पूर्वक मिलाउने पद्धतिलाई निरुत्साहित गर्ने । - नगर भित्र शहरी स्वास्थ्य क्लीनिक वा स्वास्थ चौकीमा एकद्धार संकट ब्यबस्थापन प्रणालीलाई सुचारु गर्न पहल गर्ने । - हिंसा प्रभावितहरुलाई आत्मनिर्भर बनाउन सिप , क्षमता अभिबृद्धि र आर्थिक अनुदानमा ध्यान दिने (सामुहिक तरकारी खेति, ब्यबसायिक सिप विकास , ब्यबसाय संचालन) । - हिंसा प्रभावित बालीकाहरुको लागि १२ कक्षा सम्म पढ्न पाउने ब्यबस्थालाई सुनिश्चित गर्ने । - हिंसा प्रभावित परिवर्तनका बाहक भएर काम गर्ने वातावरण तयार गर्नुका साथै क्षमता विकासमा सहजिकरण गर्ने । - लैङ्गिक हिंसा न्यूनिकरणका लागि घर, पारिवार सुरक्षित बनाउन सचेतनाका अभियान संचालन गर्दै । - प्रहरी तथा वकिलहरुलाई लैंगिक संवेदनशिल बनाउन तालिम संचालन गर्नुका साथै ।

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm

	समय समयमा छलफल तथा अन्तरक्रिया गर्ने ।

This document is created by GIRDAC PDF Converter Ultimate trial version
GIRDAC PDF Converter Ultimate full version doesn't add this green footer
Full version can be ordered from http://www.girdac.com/Products/Buy.htm